

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **R. S.**

skazanego z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 września 2023 r.

wniosku skazanego

o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt II AKa 320/20,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu

z dnia 8 lipca 2010 r., sygn. akt II K 68/10,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania.

UZASADNIENIE

R. S. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 8 lipca 2010 r., sygn. akt II K 68/10, na karę 25 lat pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, wyrokiem z dnia 25 listopada 2010 r., sygn. akt II AKa 297/10, po rozpoznaniu apelacji wniesionej od powyższego orzeczenia przez obrońcę oskarżonego, utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

W dniu 28 kwietnia 2020 r. Prokurator Generalny wniósł kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości na korzyść skazanego i zarzucając

temu orzeczeniu wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, wskazanej w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k.

Wyrokiem z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt III KK 108/20, Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, sygn. akt II AKa 297/10 i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania w instancji odwoławczej. Jednocześnie, na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 2 k.p.k. oraz art. 127b k.p.k., postanowił o zastosowaniu wobec oskarżonego R. S. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy. Oskarżony, na skutek przedłużania stosowania tego środka, był tymczasowo aresztowany przez cały czas trwania postępowania drugoinstancyjnego.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, po ponownym rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt II AKa 320/20, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu, sygn. akt II K 68/10, w ten sposób, że uchylił orzeczenie z punktu III, w pozostałym zakresie utrzymując go w mocy.

W dniu 12 maja 2023 r. skazany złożył wniosek o wznowienie postępowania w niniejszej sprawie, podnosząc, że skoro Sąd Najwyższy uwzględnił kasację Prokuratora Generalnego, wniesioną na jego korzyść od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, sygn. akt II AKa 297/10 i uchylił ten wyrok, nie było podstaw do stosowania wobec niego tymczasowego aresztowania podczas ponownego rozpoznawania sprawy przez Sąd II instancji i w ten sposób naruszono jego prawo do rzetelnego procesu i odpowiadania przed Sądem „z wolnej stopy”. W pismach z dnia 28 maja 2023 r. skazany wyraził pogląd, że gdyby nie był aresztowany w sprawie, miałby możliwość przekonania Sądu do zmiany kwalifikacji prawnej przypisanego mu czynu i innej oceny materiału dowodowego. Jako podstawę wniosku o wznowienie postępowania wskazał złożony przez siebie wniosek o zadośćuczynienie za zastosowanie w sprawie sygn. akt II AKa 320/20 niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania. Wniósł przy tym o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu celem sporządzenia i wniesienia w jego imieniu wniosku o wznowienie postępowania. W kolejnych pismach kierowanych do Sądu Najwyższego skazany informował o swojej negatywnej ocenie przebiegu postępowania (w tym wznowieniowego, ale i wcześniejszych – przed Sądami I i II

instancji), konkludując, że wyrok skazujący go na karę 25 lat pozbawienia wolności zapadł w wyniku przestępstwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do treści art. 545 § 3 k.p.k. osobisty wniosek strony o wznowienie postępowania podlega w sposób formalny wstępnej kontroli w zakresie jego treści. W wypadku stwierdzenia, że świadczy ona o jego oczywistej bezzasadności, sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od profesjonalnego pełnomocnika. Taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie.

W żadnym z pism skierowanych do Sądu Najwyższego skazany nie wykazał wystąpienia w postępowaniu zakończonym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt II AKa 320/20, przesłanek z art. 540 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k., stanowiących podstawę wznowienia postępowania. Za takie nie można w szczególności uznać jego zarzutów co do niezasadności stosowania tymczasowego aresztowania w ponownym postępowaniu odwoławczym ani gołosłownych – bo nieopartych o jakiegokolwiek dowody, a zwłaszcza orzeczenia sądowe - twierdzeń o przestępczych intencjach organów prowadzących postępowanie.

Skazany zdaje się błędnie interpretować zakres przysługujących mu praw a także sens instytucji wznowienia postępowania. Jest to nadzwyczajny środek zaskarżenia, a zatem obowiązują ściśle określone, wymienione w art. 540 k.p.k. oraz 540a i b k.p.k. przesłanki jego zastosowania. Jeśli więc w danej sprawie nie zachodzi żadna z precyzyjnie wskazanych przepisami okoliczności, nie ma podstaw do skorzystania z tej instytucji, nawet jeśli skazany ma subiektywne poczucie, że został potraktowany przez sąd niesprawiedliwie.

Wbrew przekonaniu wnioskodawcy, sądy, sprawując wymiar sprawiedliwości, kierują się literą prawa. Najlepszym tego dowodem jest wznowienie pierwszego postępowania o zarzucony R. S. czyn, a także uchylenie przez Sąd Najwyższy wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, sygn. akt II AKa 297/10 i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania w instancji odwoławczej, mimo iż rozstrzygnięcia te nie wynikały z odmiennej oceny zachowania skazanego – którego winą za śmierć pokrzywdzonego nie budziła zdaniem orzekających w sprawie sądów wątpliwości. Zachodziły więc podstawy do stosowania wobec R. S.

środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania odwoławczego.

Dowolna interpretacja przepisów prawa karnego materialnego i procesowego doprowadziły skazanego do błędnego przekonania, że zachodzą przesłanki wznowienia postępowania w tej sprawie. Ponieważ argumentacja złożonego przez niego wniosku jest jednak nietrafna, należało, kierując się treścią art. 545 § 3 k.p.k., odmówić przyjęcia go do rozpoznania, jednocześnie odmawiając skazanemu przyznania obrońcy w celu sporządzenia i wniesienia w jego imieniu wniosku o wznowienie postępowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[SOP]

[ms]